

KURBANA HAZIRLIK

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنَ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ
إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

“(Resûlüm!) Onlara Âdem’in iki oğlunun gerçek haberini oku: Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı (Hâbil koç, Kâbil ekin sunmuştu) da onlardan birinin (Hâbil’in) ki kabul olunmuş, (gökten inen ateş, onun kurbanını yakmış) diğerinki kabul olunmamıştı. O (kurbanı kabul olunmayan Kâbil, bu durumu kıskanarak kardeşine): Seni mutlaka öldüreceğim. demişti. (Hâbil de): Allah, ancak kendisinin emrine uyan/ karşı gelmekten sakınanlardan (kurbanı) kabul eder demişti.” (Mâide, 27)

Değerli Mü’minler!

Kur’an’da Habil’in kurbanının kabul edildiği ve Kabil’in kurbanının kabul edilmediği açıkça ifade edilmekte ve kabul edilmenin şartı Allah’ın emrine uyan/karşı gelmekten sakınanlar olarak belirtilmektedir. ‘Kurban’ kelimesi, maddi ve manevi her türlü yakın olmayı ifade eder. Özel anlamda kurban, Allah’a ibadet etmek amacıyla belirli şartları taşıyan bir hayvanı usulüne uygun olarak kesmektir. Bu niyetle kesilen hayvana da kurban denir.

Kurban Bayramında kesilen kurbana Kevser Suresi’nde ‘Şimdi sen Rabbin için namaz kıl ve kurban kes’ işaret edilir. Kurban Bayramı günlerinde mukim ve dinen zengin olan her Müslümanın kurban kesmesi vaciptir. Sahabeden Enes ibn Malik ‘Hz. Peygamber, boynuzlu alaca iki kurban kesti. Kurbanlarını bizzat kendi eliyle boğazladı, boğazlarken besmele çekti ve tekbir getirdi, ayaklarını boynuzlarının üzerine koydu.’ (Müslim Edahi)

Sahabeden Cündeb ibn Süfyan’ın bildirdiğine göre bayram namazından önce kurban kesildiğini gören Peygamberimiz (s.a.v.) “Kim kurbanı bayram namazını kılmadan önce keserse yerine başka bir hayvanı kurban kessin. Kim kurbanını kesmemişse bismillah deyip kessin.” buyurmuştur. (M. Edahi)

Aziz Cemaat!

Akıllı, buluğa ermiş, hür, mukim ve dinen zengin olan her Müslüman kurban kesmekle yükümlüdür. Kurban ibadeti için zenginlik ölçüsü kişinin temel ihtiyaçları ve borçlarının dışında nisap miktarı bir mala sahip olmasıdır. Zekâtтан farklı olarak bu malın üzerinden bir yıl geçmesi şart değildir.

Kurban ibadetinin geçerli olması için kurban, vaktinde kesilmelidir. Kurban kesme vakti kurban bayramının

birinci günü bayram namazını kıldıktan sonra üçüncü günü güneş batımına kadardır. Kesilecek hayvanın deve, sığır, manda, koyun ve keçi cinsi olması ve yaşlarının tam olmasıdır. Kurbanlık hayvan sağlıklı, organları tam ve besili olmalıdır. Niyet ve ihlas şarttır. Allah’a ulaşacak olan kurbanın kanı ve eti değil kişinin niyeti ve ihlasıdır. Kurbanı kişinin ya bizzat kendisi kesmeli ya da kesebilecek olana vekâlet vermelidir.

Kurbanlık hayvan kesime uygun yerlerde yüzü kibleye gelecek şekilde hazır hale getirildikten sonra keskin bir bıçak, besmele ve tekbir ile kesilmelidir. Peygamberimiz (s.a.v) ‘Ben, O’nun birliğine inanarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratana çevirdim ve ben müşriklerden değilim.’ (6/79) “De ki benim namazım, (her türlü) ibadetim hayatım ve ölümüm, hepsi alemlerin rabbi olan Allah içindir. O’ nun ortağı yoktur bana sadece bu emrolundu ve ben (hak dine) teslim olanların ilkiyim.” (6/162,163) ayetlerini okumuş ve “Allah her şey den yücedir. Allah her şey den yücedir, hamd sadece ona mahsustur.” (Ebu-Davud, Dahaya) diyerek kurbanını kesmiştir.

İyi insan iyi Müslüman, imkânı olduğunda Allah için kurban keser ve Allah’ın rızasını kazanmaya çalışır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Kurban ve hac günlerinin yaklaştığı biz Müslümanların iki büyük bayramından ikincisi olan bu bayramı Peygamber Efendimizden öğrendiğimiz şekliyle yerine getirmeye özen gösterelim. İbadetlerde zaman ve mekân konusu önemlidir. Kurban mali bir ibadettir. Ana hatlarıyla özetlemeye çalıştığımız kurban ibadetinin farklı şekillerde yerine getirilmesi söz konusu değildir. Kurban kesme yerine parasının yardım olarak verilmesi gibi. Her ibadetin bir fıkhı bir de hikmet boyutu vardır. Bizler bu ibadet ile birlikte kişilik ve kimlik kazanırız. Allah için yaptığımız işe özen gösteririz. Bu güzellikleri bize ibadetlerimiz kazandırır, bedenimizle ve malımızla yaptıklarımız, hayatımız ve ölümümüz âlemlerin Rabbi Allah içindir. Kurban ibadetinin hayata bakan yönü, bize kazandırdığı teslimiyet, fedakârlık ve temizlik gibi ahlâki değerleri vardır. İbadetler bir bütündür kurban ibadetinin şartı usulüne uygun kesmektir. Hz. Âişe’den rivayet edildiğine göre, Allah Resûlü (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Âdemoğlu kurban günü Allah katında kurban kesmekten daha güzel bir amel işlemez. Kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla (sevap olarak) gelir. Kurban, henüz kanı yere düşmeden, Allah tarafından kabul edilir. Bu sebeple kurban kesme konusunda gönlünüz hoş olsun, (bu iş size zor gelmesin).” (Tirmizi Edahi) Rabbim huzurlu bir bayram nasip eylesin.

Hazırlayan: Mehmet EMİN AHMET
Vaiz-Kur’an Kursu Öğreticisi